

Politik om sexchikane

Formål: GUX- Aasiaat tolererer ikke sexchikane.

Politikken om sexchikane skal:

Fremme et godt og sundt arbejdsmiljø

Forebygge sexchikane

Udstikke rammer for håndtering af sexchikane

Det betyder, at:

Alle aktivt deltager i at fremme et godt og sundt arbejdsmiljø. Både ledere og medarbejdere forventes at medvirke til at skabe et arbejdsklima, der modvirker enhver form for sexchikane

Vi udviser åbenhed, tillid og respekt for hinanden og hinandens forskelligheder. Det bedste værn mod sexchikane er en omgangstone præget af et menneskesyn, der viser respekt for forskellighed og den enkelte medarbejders integritet.

Definition af sexchikane

Der foreligger sexchikane, når en person udsættes for enhver uønsket adfærd med seksuelle undertoner med den virkning eller det formål at krænke, ydmyge, diskriminere eller svække den pågældende person.

Der findes ikke nogen objektive grænser for, hvad der er acceptable omgangsformer, og hvad der er sexchikane. Grænsen for sexchikane er flydende, fordi opfattelsen af omgangsform kan være forskellig fra person til person. Både mænd og kvinder kan blive udsat for sexchikane.

Føler du dig chikaneret, er det vigtigt at gøre udøveren opmærksom på, at handlingen er uønsket og ubehagelig. Hvis udøveren ikke respekterer dette, kan der være tale om sexchikane.

Eksempler på sexchikane:

Verbal og non-verbal adfærd af seksuel karakter, som er uønsket, stødende, sårende og ikke gengældt. Fx kys, grænseoverskridende berøringer og klap.

Kommentarer, spørgsmål og opfordringer af seksuel karakter. Seksuelt præget telefonterror, e-mails eller breve.

Sjofle vittigheder, visning af pornografiske billeder og andet hører også med, hvis det er uønsket og krænker den, der bliver udsat for det.

Ved sexchikane kan der foreligge en overtrædelse af Lov om Arbejdsmiljø i Grønland og Lov om ligestilling af mænd og kvinder, ligesom der kan foreligge en eventuel overtrædelse af Kriminallov for Grønland.

Praktiske forhold

Forebyggelse af sexchikane I nedenstående afsnit finder du en vejledning i, hvordan sexchikane kan forebygges, og derved undgås på arbejdspladsen.

Forebyggelse af sexchikane på individniveau

For at forebygge sexchikane er det vigtigt, at du:

Siger fra

Sig klart og tydeligt fra over for de handlinger, som du ikke bryder dig om, og som overskrider dine grænser. Hvis kollegaen ikke er ude på at chikanere dig, vil krænkelserne stoppe her. Sexchikane bliver ofte ikke bremset, fordi det i starten kan være svært at skelne mellem komplimenter, berøringer og chikanerende handlinger. Sexchikane starter kun sjældent lige på og hårdt, men udvikler sig i stedet lige så stille.

Respekterer din kollega

Respekter hvis din kollega siger fra over for dine eller andres handlinger. Også selv om du selv synes, handlingerne er uskyldige eller bare for sjov.

Støtter din kollega Hvis du bliver vidne til sexchikane, skal du sige tydeligt fra og støtte den, det går ud over. Din kollegiale opbakning er meget væsentlig, både for sagens forløb og for din kollega.

Forebyggelse af sexchikane som leder

For at forebygge sexchikane er det vigtigt, at du som leder:

Udtrykker klare holdninger til sexchikane

Du bør som leder udtrykke klare holdninger, der tager afstand til sexchikane. Den bedste måde er ved at kombinere information og diskussion i medarbejdergruppen.

Fortæl dine medarbejdere om politikken, og hvor den kan findes.

Arbejder med trivslen og det psykiske arbejdsmiljø

Kortlægning af trivslen og det psykiske arbejdsmiljø sker centralt fra ved gennemførelse af en trivselsundersøgelse eller den lovpligtige arbejdspladsvurdering (APV). Det er vigtigt, at du som leder sikrer, at der arbejdes med resultatet af kortlægningen.

Tager din medarbejder alvorligt

Hvis en ansat føler sig dårligt behandlet eller chikaneret, og den ansatte vælger at fortælle dig som leder om det, skal du som leder altid tage det alvorligt. Vis medarbejderne, at de kan komme til dig, hvis de oplever problemer med sexchikane.

Håndtering af sexchikane

I det følgende kan du læse, hvordan du håndterer sexchikane, såfremt du skulle opleve det.

Sådan håndterer du sexchikane

Lad være med at skjule, at du bliver chikaneret

Sig klart og tydeligt til den, der chikanerer, at du ikke vil finde dig i det. Du bør under ingen omstændigheder give efter, for chikanørens ønsker. Søg hjælp,
hvis chikanen fortsætter - hos kolleger, tillidsvalgte og/eller ledelse.

Opfat chikanen som et arbejdsmiljøproblem og ikke som dit personlige problem

Hvis én medarbejder har et problem med sexchikane, så har alle et problem med sexchikane.

Tal åbent med din leder, tillids- eller sikkerhedsrepræsentant. Find ud af om andre kollegaer også har eller har haft problemer med sexchikane.

Få talt sagen grundigt igennem med betroede personer.

Hvis problemet er kendt på arbejdspladsen, så diskuter hvordan I skal forfølge sagen, gerne med

sikkerheds- og/eller tillidsrepræsentanten.

Sådan håndterer du sexchikane som tillids- eller sikkerhedsrepræsentant

Reager hurtigt og vær diskret

Du skal reagere hurtigt ved mistanke om sexchikane. Det vigtigste er at hjælpe den ramte. Vær opmærksom på, at sexchikane kan være den bagvedliggende årsag, hvis en kollega opfører sig underligt, ofte melder sig syg eller siger op/bliver fyret.

Vær diskret, hvis en kollega kommer til dig. Din kollega har ret til at være anonym, og det er altid hans eller hendes afgørelse, hvor langt sagen skal føres.

Det er bedst, hvis problemet kan klares med en samtale med chikanøren eller ledelsen.

Hvis det er nødvendigt, skal du være med til at bygge en sag op. Dvs. kortlæg tid, sted og art af chikane. Find eventuelle vidner. Søg støtte hos fagforeningens ressourcepersoner.

Sådan håndterer du sexchikane som leder

Grib ind

Ved indikation på sexchikane, eller hvis du modtager en konkret klage vedrørende sexchikane, tages en samtale med udøveren, hvor udøverens adfærd afdækkes.

Udvis diskretion

Udvis diskretion både over for ofre og de formodede udøvere. Drag ikke forhastede slutninger.

Forsøg at skabe en dialog mellem parterne.

Det anbefales, at mægling gennemføres uformelt, så det undgås, at hele arbejdspladsen får kendskab til striden. Det kan i starten ske ved individuelle samtaler med parterne hver for sig og derefter eventuelt sammen. Det kan være en god idé, at parterne får lejlighed til at tage en bisidder (fx en tillidsrepræsentant) med til en sådan samtale.

Ved tilfælde af sexchikane kan der iværksættes tjenstlige sanktioner.

Opvej situationen og overvej mulighederne

Søg enkle og praktiske løsninger. Overvej hvilken løsning der passer bedst i den pågældende situation. Måske har der været tale om misforståelser, og arbejdssituationen fungerer igen. I nogle tilfælde kan det være, at arbejdssituationen ikke fungerer efter misforståelsen.

Kinguaassititigut peqqusiileqititsisarneq pillugu politikki

Siunertaa

Aasiaat kinguaassititigut peqqusiileqititsisarneq akuersaanngilluinnarpaa.

Kinguaassititigut peqqusiileqititsisarneq pillugu politikki:

GUX-

Sullivimmi pitsaasunik peqqinnartunillu avatangiiseqarnissamut siuarsaassaaq
Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik pinaveersaartitsissaaq
Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimatillugu suliaqartarnissamut tunngaviliissaaq

Tassa imaappoq:

Kikkut tamarmik sullivimmi pitsaasunik peqqinnartunillu avatangiiseqarnissamut siuarsaaqataassapput. Aqutsisut suleqatillu sullivimmi kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik suugaluartunilluunniit pinaveersaartitseqataanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Immitsinnut assigiinngissutsitsinnullu ammasuunermik, ataqqinninnermik tatiginninnermillu takutitsissaagut. Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsinermut illersuut pitsaanerpaaq tassaavoq inuup assigiinngissutaanik suleqatillu ataasiakkaat nammineersinnaassusaannik ataqqinnippalaartuuneq.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnerup nassuiaataa

Inuk kinguaassiuutinut attuumassuteqartunik pissusilersuutinik piomassuserinngisaanik nalaataqartinneqaraangat, inuup pineqartup kanngunarsarnissaanik, nikanarsarnissaanik, assigiinngissinneqarnissaanik imaluunniit nukillaarsarnissaanik sunniuteqartumik siunertaqartumilluunniit, kinguaassiuutitigut peqqusiileqitsisoqartarpoq.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarneq sunaanersooq aamma inoqammut pissutsit suut akuerisaanersut tamanut atuuttumik killisiorneqarsinnaanngillat. Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnerup killinga nikerartuuvoq, pissutigalugu inummiit inummut paasinnittariaaseq allaanerusarmat. Arnat angutillu kinguaassiutitigut peqqusiileqitinneqarsinnaapput.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqitinneqarsoriguit nuannarinngikkitt taamaatikkusukkillu pillugit peqqusiileqititsisoq ilisimatinneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Taamatut iliortup tamanna ataqinngippagu, kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarpoq.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermut assersuutit:

Oqaluttariarsornikkut timikkullu pissutsit atoqatigiinnermut tunngasut kissaatigineqanngitsut, annernartut, sakkortuut ajoqutaasullu. Assersuutigalugu aparsineq, killissamik qaangiilluni attuinerit patitsinerillu.

Oqaatsit, apequtit kaammattuutillu atoqatigiinnermut tunngasut. Oqarasuaatikkut sinertarnerit e-mailit allakkallu atoqatigiinnermut tunngasut.

Quiasaarutit peqqarniitsut, assit atoqatigiinnertallit allallu peqqusiileqitinneqartup kissaatiginngippagit tatisimassutigippagillu tassunga ilaapput.

Ved sexchikane kan der foreligge en overtrædelse af Lov om Arbejds miljø i Grønland og Lov om ligestilling af mænd og kvinder, ligesom der kan foreligge en eventuel overtrædelse af Kriminallov for Grønland.

Ulluinnarni atukkat

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik pinaveersaartitsineq

Immikkoortumi tullinnguuttumi kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik pinaveersaartitsinissamut taamaaliornikkullu sullivimmi pinngitsoortitsinissamut ilitsersuut atuarsinnaavat.

Inunnut ataasiakkaanut kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik pinaveersaartitsineq

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarneq pinaveersaartinniarlugu pingaaruteqarpoq:

Naaggaarsinnaaneq

Iliuutsit nuannarinngisatit killissannillu qaangiisut pillugit ersarissumik oqaaseqarfigikkat. Suleqatip kinguaassiutitigut peqqusiileqitinniannippatit peqqusiileqitinneqarneq unissaaq. Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarneq amerlanertigut annikillitinneqarneq ajorpoq pissutigalugu nersuaalarinninnerit, timikkut attuinerit aamma kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnerit immikkoortikkuminaassinnaammata. Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarneq qaqutiguinnaq sakkortuumik aallartittarpoq, kigaatsumilli annertusiartortarluni.

Suleqatit ataqqiguk

Suleqatit allat illilluunniit iliuuserisanut naaggaarsimappat ataqqiguk. Aamma iliuutsit soqutaanngitsutut quiasaarutitulluunniit isigigaluarukkit.

Suleqatinnik tapersersuineq

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik naammattuuguit taamaatinnessaa ersarissumik oqaatigissavat peqqusiileqitinneqartorlu illersorlugu. Suleqatinnut tapersersuineq pingaaruteqarluinnarpoq, suliap ingerlaneranut suleqatinnullu.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik aqutsisutut pinaveersaartitsineq

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermik aqutsisutut pinaveersaartitsinissamut pingaaruteqarpoq:

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarneq pillugu ersarissumik isummersornissat

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarneq pillugu akuersaannginnermik aqutsisutut oqariartuuteqartariaqarputit. Periuseq pitsaanerpaaq tassaavoq suleqatigiit akoranni paasissutissat eqqartuinerillu ataatsimoortinnerat.

Suleqatitit politikki pillugu sumilu nassaasaanersaq oqaluttuutikkat.

Sullivimmi tarnikkut atugarisat atugarissaarnerlu pillugit suliat

Suliffimmi atugassarititaasut pillugit misissuinerit aamma inatsisitigut pisussaaffik Suliffimmik Nalilersuineq (APV) qitiusumik ingerlannerisigut sullivimmi tarnikkut atugarisat atugarissaarnerlu pillugit pilersaarusiartarput. Pilersaarusiartat malillugit angusaqarnissamut aqutsisutut sulissuteqarnissap qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq.

Suleqatit pimoorussiffiginissat

Sulisoq ajortumik pineqartutut peqqusiileqitinneqartutulluunniit misigisimappat aqutsisutullu ilinnut apuunneqarpat pimooruttuassavat. Sulisut Kinguaassiutitigut peqqusiileqitinneqarsimallutik ajornartorsiuteqarpata tamanna pillugu appuussivigineqarsinnaanerit takutiguk.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimatillugu suliaqarneq

Tullinnguuttumi atuarneqarsinnaavoq Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimatillugu qanoq suliarineqarsinnaanersaq.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimanagera imatut suliarineqassaaq

Kinguaassiutitigut peqqusiileqitinneqarsimaguit toqqortissanngilat

Peqqusiileqititsisoq ersarissumik oqarfigiuk nuannarinagu. Qanorluunniit pisoqaraluarpat peqqusiileqititsisup kissaatai piviusunngortissanngilatit.

Suleqatit, sinniisut aamma/imaluunniit aqutsisut akornanni peqqusiileqititsineq ingerlaannaassappat ikiortissarsiorit.

Peqqusiileqititsineq illit inuttut ajornartorsiutitut isiginagu suliffimmi avatangiisinut ajoqutaasutut isigissavat.

Suleqat ataaseq kinguaassiutitigut peqqusiileqititsinermat atatillugu ajornartorsiuteqarpat kikkut tamarmik ajornartorsiutigissavaat.

Aqutsisut imaluunniit siniisut ammaffigalugit oqaloqatigikkit. Suleqatit allat kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisarnermut atatillugu ajornartorsiuteqarnersut ajornartorsiuteqarsimanersulluunniit paasiniaruk.

Inuit tatigisatit oqaluttuuteqqissaakkit.

Ajornartorsiut suliffimmi ilisimaneqarpat suliassaq qanoq suliarineqassanersoq eqqartorsiuk, tassanilu sinniisut peqataasinnaapput.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimatillugu sinniisoq imatut suliaqassaaq.

Qisuariapallattarit malunnaarsaartuullutillu

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimanermik pasillertoqarsimatillugu qisuariapallattassaatit. Eqqugaasoq ikiorneqarnissaa pingarnerpaavoq. Malugiuk, kinguaassiutitigut peqqusiileqititsineq suleqatip eqqumiitsumik pissuseqalerneranut, napparsimalluni sulinngitsoortarneranut imaluunniit, soraarnernut/soraarsitaaneranut pissutaasinnaammat. Suleqatip saaffigipatit malunnaarsaartuugit. Suleqatit kinaassutsiminik isertuussisinnaatitaavoq aamma suliaq qanoq suliarineqartigissanersoq saaffiginnittup aalajangissavaa.

Peqqusiileqititsisoq oqaloqatigineratigut imaluunniit aqutsisut oqaloqatiginerisigut ajornartorsiutip aaqqinnissaa pitsaanerpaavoq.

Pisariaqassappat suliamik pilersitseqataassaatit. Tassa imaappoq peqqusiileqititsinerup suussusaa, qanga sumilu pisimani nalunaarsukkit. Takunnissimasinnaasunik ujarlerit. Sulisut peqatigiiffianit peqataasinnaasumik pissarsiorit.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimatillugu aqutsisutut imatut suliaqassaatit

Akuliutissaatit

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsinermik malussartoqartillugu imaluunniit Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsineq pillugu saaffigineqaruit peqqusiileqititsisoq oqaloqatigineqassaaq peqqusiileqititsisup pissusaa paasiniarneqarluni.

Malunnaarsaartuugit

Eqqugaasunut iliuseqartutullu pasineqartunut malunnaarsaartuugit. Inerniliipallannaveersaarit.

Illuatungeriit oqaloqatigiitsinniakkkit.

Suliffimmi sulisut tamarmik paasinnginniassammasuk oqaloqatigiinneq pingaartorsiortinnaveersaaruk. Aallaqqaasiutitut illuatungeriit immikkut oqaloqatigineqarsinnaapput kingornalu oqaloqatigiitsinneqarsinnaallutik. Oqaloqatigiinnermi taamaattumi illuatungeriit illersuisoqarsinnaanissaat (soorlu sinniisoq) isumassarsiatsialaasinnaavoq.

Kinguaassiutitigut peqqusiileqititsisoqarsimatillugu atorfimmi pineqaatissiinerit atorineqarsinnaapput.

Pisoq uuttortaruk periarfissallu eqqarsaatigalugit

Aaqqiissutissat tulluurtut ajornaatsullu ujartukkit. Pisumi tassani aaqqiissut sorleq pitsaanerpaassanersoq eqqarsaatigiuk. Imaassinnaasoq paatsoortoqarsimasoq sulineqatigiinnerlu aaqqinneqarsinnaalluni. Ilaanni paatsoortoqarsimanerata kingorna suleqatigiinnissaq ajornakusoorsinnaavoq.